

SCHOEMAKER nog gelegenheid heeft te wijzen op den zeer gunstigen invloed van het zoutlooze dieet op het fractuuroedeem, eindigt dan dit vlot geschreven, voor den chirurg zoowel als voor den physioloog belangwekkende proefschrift.

J. KIJSER.

WILLIAM MCDUGALL. *Psychopathologie functioneller Störungen*. J. A. BARTH, Leipzig, 1931. Prijs M.15.—, geb. M.16.80.

Wie het bekende boek van MC DOUGALL „*An outline of abnormal psychology*” in zijn bezit heeft, heeft uiteraard geen vertaling in het Duitsch nodig, vooral niet, wanneer de omvang van het boek, om het beter verkoopbaar te maken, tot de helft gereduceerd is.

Toch heeft PRINZHORN, die bij ervaring weet, dat er behoefte was aan een psychopathologie, waarin nuchter en zonder vooroordeelen de psycho-analyse besproken wordt door een schrijver, die bovendien als Amerikaan van Engelschen oorsprong de problemen in de psychologie en de pogingen tot oplossing daarvan toch wel op andere wijze behandelt, dan men dit met name in Duitschland gewoon is te doen, een goed werk verricht het boek van den geleerde, die in de eerste plaats psycholoog, maar toch ook arts is (hij zag in den grooten oorlog vele lijdens aan psychoneuroses), voor een grooter publiek toegankelijk te maken.

De vertaler zegt heel scherp, maar m.i. volkomen juist, dat JASPERS een rijk beeld van den mensch teekent, dat zeer gedifferentieerd is, maar weinig omljnd; KRETSCHMER omgekeerd een oppervlakkig beeld, zeer primitief en in sterke, krachtige contouren; dit van het gezichtspunt uit beschouwd, of men een totaal beeld van de menschelijke persoonlijkheid voor oogen heeft, waarop men zijn vondsten en overwegingen toepast. Dit laatste is de verdienste van MC DOUGALL, die in velerlei opzicht meeningen verkondigt, welke van die der psychologen in Europa, maar ook van die van zijn nieuw vaderland afwijken. Een zelfstandige denker! Van hem krijgen we oorspronkelijke gedachten over de persoonlijkheid, de integratie en disintegratie. Een onbevangen critiek wordt aangelegd aan de systemen van FREUD en JUNG. Hoewel hij ook niet verzuimt de goede kanten daarvan te laten uitkomen, hoewel hij zich een tijdlang zelf bij JUNG heeft laten analyseeren, moet hij toch meermalen waarschuwen tegen voorstellingen, die niet voor het forum der wetenschap kunnen standhouden.

Natuurlijk zijn er ook in dit werk gebreken aan te wijzen, mijns inziens geen geringe zelfs, ten deele waarschijnlijk daaruit voortvloeiende, dat de schrijver toch te weinig psychiatrische ervaring heeft. Zoo acht ik b.v. de beschouwing over de schizofrenie niet bijzonder gelukkig, al moet de scherpe scheiding van de schizophrene en hysterische stoornissen toegejuicht worden. Zoo worden ook verschillende belangrijke psychopathologische problemen, bijv. die van de perversies van den sexueelen drift, wat stiefmoederlijk behandeld. Maar ondanks dat, is kennis nemen van dit werk zeer aan te bevelen; in de „Outline” worden de systemen van FREUD,

ADLER, JUNG uitgebreid behandeld, wordt nog gesproken over psychotherapie, psychische hygiëne enz., die, zooals boven werd opgemerkt, hier zijn weggelaten.

L. BOUMAN.

ABBATUCCI e.a. *Les Ordonnances du Médecin Praticien* 2e Uitgave, MASSON & CIE, Parijs 1930. 511 b'dz. Prijs frs. 50.—

Van Abcès du Poumon tot Zona wordt van ruim 400 ziekten telkens op 2 bladzijden alphabetisch de meest gebruikelijke behandelingswijze besproken. Reeds het vorige jaar is de eerste uitgave van dit boek in het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* gerefereerd. Het feit, dat in 1930 een tweede druk van dit boek is verschenen, wijst erop, dat in Frankrijk een dergelijk kort repertorium een belangrijken lezerskring vindt. Intusschen meent ondergeteekende, ook bij hernieuwde bestudeering van dit boek, dat in Nederland aan een dergelijken klapper weinig behoefte zal bestaan. Natuurlijk kan men in elk boek wel iets nuttigs vinden; in dit boek is het nuttige echter dun gezaaid.

I. SNAPPER.

GASTON DURAND et M. E. BINET, *La Typhlo-cholécystite*. Etude étiologique, clinique et thérapeutique. Uitg. MASSON & CIE., Paris, 1931. 152 bldz. Prijs 16 frs.

Bovengenoemd boekje maakt deel uit van de reeks: *Médecine et chirurgie pratique*, die bij de artsen in Frankrijk en België een zekere populariteit geniet. Ineien men afziet van orgaanspecialisten zooals den oogarts en den arts voor oor en luchtwegen, dan kan men zeggen, dat het onderhavige boekje voor elken arts iets leerzaams biedt; men denke b.v. slechts aan de veelal zoo duistere afwijkingen van het colon en het verband met het vegetatieve zenuwstelsel. Het boekje is verdeeld in drie gedeelten: de bepaling van het begrip typhlocholécystite, een term, die door beide schrijvers in een artikel van het jaar 1924 het eerst is gebruikt en daarna in de Romaansche landen door velen is overgenomen; ook behelst het eerste gedeelte de leer der oorzaken, waarin schrijvers terecht een rol toekennen aan het misbruik van laxeerende middelen, dat in onzen tijd zoo veelvuldig voorkomt. In het tweede gedeelte schetsen zij het clinische beeld, dat zeer uiteenlopend kan zijn, voorts het beloop en de diagnostiek. Tenslotte geven zij in het derde gedeelte een overzicht van de behandeling, die intern, physisch of heilkundig kan zijn. De Nederlandsche arts zal bij het nagaan der inwendige middelen even getroffen worden door de plaats, welke wordt toegekend aan een middel als de „huile de Haarlem”, zonder dat hij daarbij alleen staat, zooals mij uit gesprekken met Belgische collegae bleek. Afgezien van dergelijke bijkomstige punten meen ik het boekje, dat menigeen bij het ontwarren van een duister ziektebeeld goede diensten zal kunnen bewijzen te, kunnen aanbevelen.

J. E. SCHULTE.